

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проректора з науково-педагогічної роботи

 *Світлана Котюжинська

01 вересня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Кваліфікація: Доктор філософії

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Програма вивчення навчальної дисципліни «Стоматологія» складена на підставі освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії зі спеціальності 221 «Стоматологія» ОНМедУ, затвердженою Вченою Радою ОН-МедУ від 07 жовтня 2021 року протокол №2

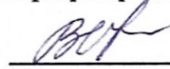
Розробники:

завідувач кафедри, д.мед.н., проф. Горохівський В. Н.
завідувач кафедри загальної стоматології, професор, д.м.н. Шнайдер С. А.,
завідувач кафедри терапевтичної стоматології, професор, д.м.н. Скиба В. Я.,
завідувач кафедри стоматології дитячого віку, професор, д.м.н. Деньга О. В.,
завідувач кафедри хірургічної стоматології, професор, д.м.н. Гулюк А. Г.
завідувач кафедри ортопедичної стоматології, професор, д.м.н. Рожко П. Д.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ортодонції

Протокол № 101 від 24.06.2022 р.

Завідувач кафедри

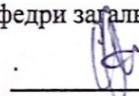

Володимир Горохівський

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної стоматології

Протокол № 12 від 24.06.2022 р.

Завідувач кафедри

Станіслав Шнайдер

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри терапевтичної стоматології

Протокол № 7 від 07.06.2022 р.

Завідувач кафедри

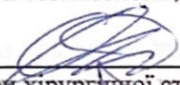

Василь Скиба

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри стоматології дитячого віку

Протокол № 12 від 01.06.2022 р.

Завідувач кафедри

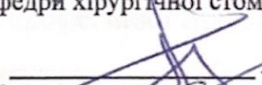

Оксана Деньга

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хірургічної стоматології

Протокол № 8 від 28.06.2022 р.

Завідувач кафедри

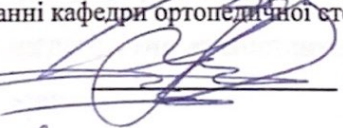

Анатолій Гулюк

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ортопедичної стоматології

Протокол № 9 від 23.06.2022 р.

Завідувач кафедри

Павло Рожко

Погоджено із гарантом ОПП

Володимир Горохівський

Схвалено предметною цикловою методичною комісією зі стоматологічних дисциплін ОНМедУ

Протокол № 6 від 30.06.2022 року

Голова предметної циклової методичної комісії зі стоматологічних дисциплін ОНМедУ

Володимир Крикляс

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 6 годин – 180	Галузь знань 22 Охорона здоров'я Спеціальність 221 Стоматологія Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)	Нормативна
		<i>Рік підготовки:</i>
		2-й
		<i>Семестр</i>
		4-й
		<i>Лекції</i>
		-
		<i>Практичні, семінарські</i>
		-
		<i>Лабораторні</i>
		-
		<i>Самостійна робота</i>
		180
		<i>Індивідуальна робота</i>
		-
<i>ІНДЗ</i>		
-		
Форма підсумкового контролю: залік		

Педагогічна асистентська практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є одним з етапів професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до науково-педагогічної діяльності. Під час практики формуються професійно-педагогічні компетентності щодо здійснення освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Програма педагогічної практики розроблена на основі Закону України «Про вищу освіту», у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261, з урахуванням *Положення про організацію освітнього процесу для аспірантів та осіб, які здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії поза*

аспірантурою в Одеському національному медичному університеті, Положення про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Одеському національному медичному університеті, освітньо-наукових програм підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Одеському національному медичному університеті.

Педагогічна практика включає наступні напрями роботи: навчальну, методичну, виховну.

2. Мета і завдання практики

2.1. **Метою** педагогічної практики аспірантів є формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку медичної освіти, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання.

2.2. Основними **завданнями** педагогічної практики є:

закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання в аспірантурі;

- набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять у закладах вищої медичної освіти;
- поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності практикантів;
- розвиток професійно-педагогічних здібностей.

2.3. Процес проходження педагогічної асистентської практики скерований на формування у аспірантів наступних **компетентностей** або їх елементів:

а) загальних:

ЗК 2. Вміння працювати автономно, з дотриманням дослідницької етики, академічної доброчесності та авторського права.

ЗК 3. Навички до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність до спілкування і роботи у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Вміння планувати та управляти часом.

Б) Спеціальні компетентності

СК 8. Здатність впроваджувати нові знання (наукові дані) в освітній процес та практику охорони здоров'я.

СК 9. Оприлюднення результатів наукових досліджень в усній і письмовій формах відповідно до національних та міжнародних стандартів.

застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності, використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.

2.4. Нормативний зміст підготовки у процесі проходження педагогічної (асистентської) практики, сформульований у термінах результатів навчання:

ПРН 1. Застосовувати науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування.

ПРН 3. Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми критично, самостійно і творчо.

ПРН 8. Виконувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності

ПРН 10. Використовувати результати наукових досліджень в стоматологічній практиці, освітньому процесі та суспільстві.

ПРН 12. Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів.

ПРН 13. Управляти роботою колективу у процесі розробки та реалізації наукових проектів у сфері стоматології.

ПРН 14. Організувати навчання учасників освітнього процесу при виконанні наукової та освітньої діяльності та впливати на їх соціальний розвиток.

Після проходження практики аспіранти повинні знати:

– основні форми організації і основи планування освітнього процесу;

- дидактичні принципи проведення всіх видів навчальних занять та зміст документів, що їх регламентують;
- форми та методи контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- види навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та вимоги до них;
- форми та методи виховної роботи зі студентами.

Аспіранти повинні уміти:

- визначати мету та завдання навчальних занять;
- застосовувати різні форми та методи освітньої взаємодії;
- застосовувати сучасні освітні технології, інформаційно-комунікаційні та інтерактивні;
- розробляти навчально-методичні матеріали та здійснювати контроль знань студентів.

Під час проходження асистентської практики аспірант зобов'язаний:

- відповідально відноситися до виконання поставленого перед ним керівником асистентської практики завдання;
- виконати всі обов'язкові види педагогічної діяльності, проявивши при цьому свої професійні знання та навички;
- скласти письмовий звіт про виконану роботу;
- захистити його на засіданні кафедри.

3. Організація проведення практики

3.1. Згідно з навчальним планом педагогічна практика проводиться для аспірантів другого року навчання у 4 семестрі. Обсяг практики становить 6 кредитів ЄКТС (180 год.).

3.2. Педагогічна практика проводиться після вивчення курсу «Методика викладання у вищій школі».

3.3. Проведення педагогічної асистентської практики передбачає три

етапи: початковий (2 кредити ЄКТС); основний (3 кредити ЄКТС); заключний (1 кредит ЄКТС).

3.3.2. На **початковому** етапі практикант має:

- з'ясувати функції, мету, завдання практики;
- ознайомитися з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу на стоматологічному факультеті;
- відвідати заняття керівника практики, провідних викладачів кафедри і стоматологічного факультету.

3.3.3. На **основному** етапі практики практикант має :

- укласти розгорнуті план-конспекти занять, обговорити їх з науковим керівником/керівником практики від кафедри;
- підготувати необхідні методичні та дидактичні матеріали для проведення занять;
- провести на належному науково-методичному рівні заняття;
- участь (разом з куратором студентської групи) в організаційно-виховних заходах з метою здобуття студентами соціального досвіду поведінки, формування національної свідомості та розвитку індивідуальних якостей майбутнього фахівця
- взяти участь у засіданнях кафедри.

3.3.4. На **заключному** етапі практикант має:

Підготовка звітних матеріалів за підсумками проходження практики.
Перевірка звітних матеріалів керівником та обговорення результатів.
Захист результатів практики.

3.4. Організатором та базою проходження практики є кафедра, за якою закріплений аспірант.

3.6. Загальне керівництво педагогічною асистентською практикою аспіранта покладено на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.

3.7. Безпосереднє керівництво педагогічною асистентською практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики аспіранта здійснює керівник практики, який:

- добирає тематику занять та академічні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичну допомогу у плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, здійснює заходи щодо усунення недоліків у організації практики;
- оцінює роботу аспіранта і готує відгук про його навчально-методичну роботу під час проходження практики.

4. Зміст практики

- 4.1. Зміст педагогічної практики аспірантів узгоджений з напрямками діяльності науково-педагогічних працівників стоматологічного факультету: навчальною, методичною, науковою і організаційною.
- 4.2. **Навчальна** робота аспірантів-практикантів включає:
- підготовку та проведення на належному рівні не менше двох лекцій з стоматологічних дисциплін;
 - підготовку та проведення на належному рівні не менше двох практичних занять зі стоматологічних дисциплін;
 - використання сучасних наочних матеріалів для проведення занять;
 - розробку і використання на заняттях інтерактивних форм роботи зі студентами.
- 4.3. **Методична** робота аспірантів-практикантів включає:
- ознайомлення з організацією навчальної та методичної роботи кафедри та стоматологічного факультету;
 - ознайомлення з освітньою програмою та робочим навчальним планом спеціальності 221 Стоматологія;
 - ознайомлення з навчально-методичним комплексом стоматологічних дисциплін;
 - ознайомлення з матеріалами методичного забезпечення вивчення навчальної дисципліни;
 - відвідування занять провідних фахівців стоматологічного факультету, інших аспірантів та їх педагогічний аналіз;
 - підготовку класичних і новітніх видів наочного матеріалу (презентацій, таблиць, малюнків, схем тощо);
 - розробку завдань для поточного контролю знань студентів зі стоматологічних дисциплін (тестів, запитань з повною відповіддю тощо);
 - участь у вебінарах, скайп-конференціях, інтернет-конференціях освітнього

спрямування за допомогою мережі Інтернет.

4.4. **Науково-педагогічна** робота аспірантів-практикантів включає:

- участь у проведенні наукових конференцій;
- участь у підготовці та проведенні засідання студентського наукового гуртка;
- відвідування засідань Спеціалізованих вчених рад.

5. Форми та методи контролю. Підведення підсумків практики

5.1. До захисту практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії подається звіт за кожним видом робіт педагогічної практики, підписаний завідувачем кафедри, науковим керівником або лектором з дисципліни, за якою відбувалася практика та консультантом (керівником курсу)

5.2. Документація подається керівнику практики в термін згідно з графіком практики.

5.3. До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які у повному обсязі виконали індивідуальний план практики і надали пакет документи передбачені Програмою.

5.4. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які не виконали індивідуальний план проходження практики, до її захисту не допускаються.

5.4. Оцінка за педагогічну практику виставляється науковим керівником та викладачем, за якою відбувалася практика, і затверджується завідувачем кафедри

5.5. Підсумковий контроль з педагогічної практики відбувається у формі заліку. При визначенні підсумкової оцінки враховуються результати оцінювання з усіх видів робіт (навчальної, методичної, організаційної), передбачених програмою практики.

6. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

Реалізація основних завдань контролю знань здобувачів вищої освіти в ОНМедУ досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю. Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань здобувачів вищої освіти, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань здійснюється за 200-бальною системою, яка

переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –A, B, C, D, E, FX, F).

Підсумковий контроль у формі заліків оцінюється за двобальною шкалою:

- оцінка «зараховано» виставляється здобувачу, який виконав робочу програму освітньої компоненти, не має академічної заборгованості; рівень компетентності – високий (творчий);
- оцінка «не зараховано» виставляється здобувачу, який не виконав робочу програму освітньої компоненти, має академічну заборгованість (середній бал нижче ніж 3,0 (120 балів) та/або пропуски занять); рівень компетентності – низький(рецептивно-продуктивний).

Бали з освітньої компоненти для студентів, які успішно виконали програму освітньої компоненти, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Національна оцінка	Бали
«5» (відмінно)	185-200
«4» (добре)	151-184
«3» (задовільно)	120-150
«2» (незадовільно)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічний відділ Університету програмою «Контингент» за формулою:

Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40

7. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення: робоча програма педагогічної практики; навчально-методичні комплекси відповідних дисциплін; інструктивно-методичні матеріали щодо підготовки та проведення навчальних занять, аналізу навчальних занять, мультимедійний супровід матеріалів лекцій та практичних занять; плани практичних занять.

8. Рекомендована література

Основна

1. Біляковська О. О. Дидактика вищої школи: навч. посібн. / О. О. Біляковська, І.Я. Мищишин, С.Б. Цюра. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. - 360 с.
2. Вельчева Л. Г. Методика викладання біології у вищих навчальних закладах. / Л. Г. Вельчева. - Мелітополь: вид. МДПУ, 2015. – 102 с.
4. Каплінський К. В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник /В. В Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.
5. Ткаченко М. В. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / М. В. Ткаченко. – Одеса: ИНВАЦ, 2013. – 150 с.

Додаткова

1. Андрущенко В. П. Педагогіка вищої школи: підручник / АПН України; Інститут вищої освіти / Василь Григорович Кремень (ред.) / В.П. Андрущенко та ін. – К. : Педагогічна думка, 2009. – 256 с.
2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи :інтерактивні технології в курсах навчальних дисциплін: навчально-методичний посібник /Л.В. Артемова. К.: Кондор, 2008. 271 с
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. 2-ге вид.-К.: Центр учбової літератури, 2011.- 384 с.
4. Гронлунд Норман Е. Оцінювання студентської успішності: практ. посіб. – К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджментосвіти в Україні», 2005. – 312 с.
5. Діденко Н.Г., Гармаш С.А. Методика викладання у вищій школі і Болонський процес [текст]: навчально-методичний посібник / Н.Г.Діденко, С.А.Гармаш.- Донецьк: ДонДУУ, 2009.- 147 с.
6. Мистецтво бути викладачем: Практик. посіб. / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. За ред. О.І. Сидоренка. – К.: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”. – 2003. – 144 с.
7. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
8. Ткаченко М. В. Інноваційні технології навчання на уроках біології: навчально-методичний посібник /Ткаченко М. В.. - Навчально-методичний посібник - Одеса: ИНВАЦ, 2016. – 88 с.
9. Чернілевський Д. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Вінницький соціально-економ. ін-т ун-ту

«Україна» / Д.В. Чернілевський. – Вінниця, 2006. – 402 с.

9. Електронні інформаційні ресурси

<http://mon.gov.ua>

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.

Сухомлинського – <http://www.dnpb.gov.ua>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського –

<http://www.nbuv.gov.ua/>